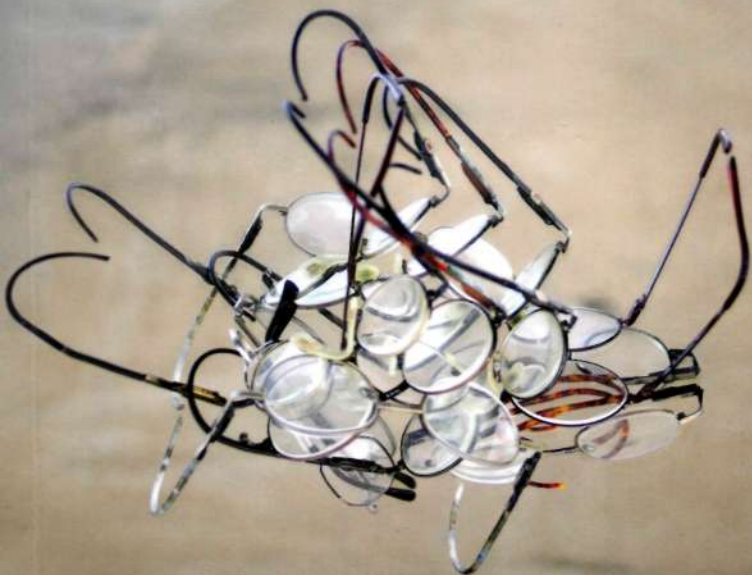

LILIJA DUOBLIENĖ

IDEOLOGIZUOTOS
ŠVIETIMO KAITOS TERITORIJOS

Turinys

Pratarinė _ 9

1. Švietimo kaita: teorinės prieigos _ 17
  - 1.1. Ugdymo ir švietimo filosofija _ 17
  - 1.2. Globalizacija ir ideologija _ 20
  - 1.3. Ideologija ir kultūra _ 25
  - 1.4. Švietimo kultūra _ 28
  - 1.5. Švietimo kultūra ir filosofija Lietuvoje _ 31

2. Konstruktyvizmas: mokymo-mokymosi dichotomijos sprendimas _ 37
  - 2.1. Vystomasis konstruktyvizmas:
J. Piaget _ 38
  - 2.2. Konstruktyvistinis ir konstrukcionistinis ugdymas: P. L. Bergeris, T. Luckmannas _ 43
  - 2.3. Pragmatizmas ir konstruktyvizmas:
J. Dewey _ 46
  - 2.4. Tarp pozityvizmo ir postmodernaus konstruktyvizmo _ 50

3. Kūrybiškumo ugdymas pragmatizmo ir fenomenologinėje filosofijoje:
J. Dewey ir M. Merleau-Ponty _ 55
  - 3.1. Instinktas piešti kaip tyrimo poreikis _ 56
  - 3.2. Piešimas ir pasakojimas _ 58

- 3.3. Patirtis ir refleksija _ 60
- 3.4. Suaugęs kaip vaikas *versus* vaikas kaip suaugęs _ 63
- 3.5. Kūrybiškumas ir piešimas _ 65
4. Nuo kūrybiškumo prie disciplinavimo:
M. Foucault idėjų sklaida švietime _ 69
  - 4.1. M. Foucault panoptikumas ir švietimo kontrolė _ 69
  - 4.2. Galia ir mokyklų valdymas _ 74
  - 4.3. Švietimo diskursai ir mokyklos paskirtis _ 79
  - 4.4. Mokymas ir ritualinė veikla _ 85
5. Postmodernios minties reikšmė išskaidant
ugdymo abejones _ 87
  - 5.1. Dabarties ugdymo ypatumai _ 88
  - 5.2. Reliatyvizmas moksle ir švietimo
neapibrėžtumas _ 91
  - 5.3. Ugdymo turinio sumaištis _ 96
  - 5.4. Baigtinis mokytojo žodynas ir ironija _ 101
  - 5.5. Be autoritetų _ 104
6. Švietimo politika: su kuo ir dėl ko? _ 109
  - 6.1. Nekalta švietimo politika _ 109
  - 6.2. Neoliberalizmas *contra* neokonservatizmas _ 111
  - 6.3. Neomarksizmas *contra* neoliberalizmas
ir neokonservatizmas _ 120
  - 6.4. Kritinės pedagogikos plėtra ir kritika _ 123
7. Nacionalinė ir supranacionalinė
švietimo politika _ 127
  - 7.1. Integracija ir fragmentacija _ 127
  - 7.2. Atvirosi ir paslėptoji švietimo ideologija _ 132
  - 7.3. Teisingumas ir asmens įgalinimas _ 136
  - 7.4. Neatpažįstama Lietuvos švietimo politika _ 139
  - 7.5. Lietuvos švietimas ir kritinė pedagogika _ 144

8. Elitinis ir vartotojo ugdymas: kartu ar atskirai? _ 149
    - 8.1. Elitinis ugdymas _ 149
    - 8.2. Mokinių segregacija _ 152
    - 8.3. Vartotojiška kultūra ir švietimo politika _ 156
    - 8.4. Lietuvos švietimas – vartotojiškos kultūros naujokas _ 160
  9. Šiuolaikinis religingumas ir mokykla _ 163
    - 9.1. Religijų mokymas *versus* religinis ugdymas _ 163
    - 9.2. Nuo dogmos prie *laïcité* principo _ 166
    - 9.3. Tarptikybiniis ugdymas _ 169
    - 9.4. Religinis ugdymas Lietuvoje _ 173
  10. Medijų raštingumo ugdymas: kūrybiškumas ar kritiškumas? _ 177
    - 10.1. Informacinės technologijos ir ugdymo kaita _ 177
    - 10.2. Viki kultūra ir daugiabalsis mokytojas _ 181
    - 10.3. Nuasmenintas santykis _ 185
    - 10.4. Medijų raštingumo didaktika _ 188
    - 10.5. (Ne)formalusis informacinio raštingumo ugdymas Lietuvoje _ 192
  11. Žinojimo visuomenė ir tapatumo formavimas(is) _ 197
    - 11.1. Žinojimo visuomenė ir multikultūrinis ugdymas _ 197
    - 11.2. Kritinis multikultūralizmas ir hibridinis tapatumas _ 200
    - 11.3. Tapatumas ir pilietiškumo ugdymas Lietuvoje _ 205
- Apibendrinimas. Valstybinio švietimo (ne)tvarumas ir asmens sąmoningumas _ 211
- Summary _ 227
- Literatūra _ 241
- Asmenvardžių rodyklė _ 257